

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Directoraat-Generaal

Migratie

Programmabureau

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk

2903186

Uw kenmerk

165937.01u

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak iun uw
brief behandelen.*

Datum 25 mei 2020

Onderwerp Antwoord op uw brief inzake de kabinetsreactie op het rapport van de
Commissie van Zwol

Met deze brief beantwoord ik de vragen die u aan mij heeft gesteld in uw brief d.d. 27 januari 2020 inzake de kabinetsreactie op het rapport van de Onderzoekscommissie "Langdurig verblijvende vreemdelingen zonder bestendig verblijfsrecht".

Tevens ga ik in op uw brief d.d. 3 februari 2020 aangaande "Vragen inzake de herziening van de regels voor vergoeding van rechtsbijstand in asielzaken".

Op 1 mei heb ik uw Kamer een afschrift gezonden van mijn brief aan de Tweede Kamer d.d. 9 april 2020 inzake "Voortgang Taskforce, onderzoek Significant maatregelen en aanbevelingen en tijdpad".¹ Hierin heb ik gemeld dat de maatregel uit het regeerakkoord dat gesubsidieerde rechtsbijstand wordt aangeboden vanaf het voornemen tot afwijzen van de asielaanvraag, niet verder in procedure wordt gebracht. Nu deze maatregel geen doorgang zal vinden, ga ik ervan uit dat de vragen hierover in uw brief d.d. 27 januari 2020, alsmede de beantwoording van uw brief d.d. 3 februari 2020, als afgedaan kunnen worden beschouwd.

Navolgend worden de gestelde vragen uit uw brief d.d. 27 januari geciteerd en vervolgens beantwoord. Hierbij zijn vragen die met elkaar samenhangen samengenomen.

Vraag:

U geeft aan dat u al maatregelen heeft getroffen voor de verbetering van de sturing van de IND. Kunt u aangeven in hoeverre deze aanpassingen hebben geleid tot het verkorten van wacht- en doorlooptijden? Wat zijn de ervaringen met de maatregelen die zijn ingevoerd sinds oktober 2018? Hoe vaak is het gebeurd dat bij een herhaalde asielaanvraag de aanvraag buiten behandeling wordt gesteld als gevolg van een niet-compleetheid? Sinds juli 2019 is het mogelijk om bij een herhaald verzoek gehoor achterwege te laten. Hoe vaak is dat in de praktijk voorgekomen? Kunt u dit in zowel absolute als relatieve zin aangeven (aantallen en percentages)? Kan er dan sprake zijn van een zorgvuldige behandeling van een herhaald verzoek als er geen gehoor plaatsvindt?

¹ Tweede Kamer, 2019–2020, 19 637, nr. 2598

Antwoord:

Om de sturing van de IND te verbeteren en de wacht- en doorlooptijden in algemene zin te verkorten, verwijs ik naar de brief aan uw Kamer d.d. 1 mei 2020 inzake "Voortgang Taskforce, onderzoek Significant maatregelen en aanbevelingen en tijdspad"². In deze brief heb ik uiteengezet welke maatregelen naar aanleiding van het onderzoek van Significant en het instellen van de Taskforce, worden genomen om de sturing van de IND te verbeteren en de wacht- en doorlooptijden te verkorten.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Programmabureau
Flexibilisering Asielketen

Datum
25 mei 2020

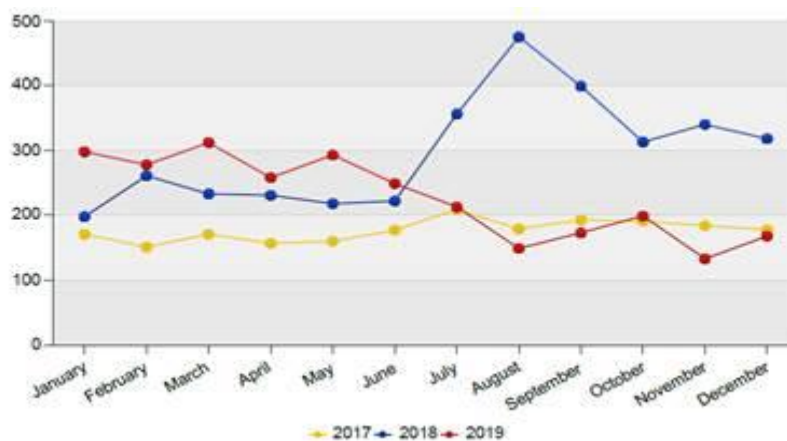
Ons kenmerk
2903186

In de afgelopen periode zijn diverse maatregelen genomen om het proces van opvolgende aanvragen beter te stroomlijnen en te versnellen. Ik schets de maatregelen kort:

- Sinds oktober 2018 beoordeelt de IND een opvolgende asielaanvraag zo spoedig mogelijk na indiening op compleetheid. De vreemdeling moet zijn aanvraag namelijk zo veel als mogelijk onderbouwen met documenten en hij moet beschrijven waarom hij opnieuw asiel aanvraagt. Wanneer een aanvraag niet compleet is, krijgt de vreemdeling een termijn om de aanvraag compleet te maken. Wanneer dat niet gebeurt, stelt de IND de aanvraag buiten behandeling. Hierdoor worden incomplete aanvragen snel aan de voorkant afgedaan en komen deze aanvragen niet terecht in de procedure.
- Sinds 1 juli 2019 moeten opvolgende asielaanvragen bovendien in persoon in Ter Apel worden ingediend, dit kon voorheen per post. Wanneer dat niet gebeurt, stelt de IND de aanvraag eveneens buiten behandeling.
- Daarnaast is het per juli 2019 mogelijk bij opvolgende asielaanvragen het gehoor achterwege te laten wanneer de IND op basis van de stukken oordeelt dat de aanvraag geen kans van slagen heeft. De IND kan kansloze opvolgende aanvragen zo versneld schriftelijk af doen.

Over de ervaringen met de maatregelen kan ik het volgende melden:

- Mede door de genomen maatregelen is de instroom van opvolgende aanvragen in 2019 sterk gedaald (zie de grafiek hieronder) en is de voorraad opvolgende aanvragen in de laatste 12 maanden bijna gehalveerd.



Bron: IND Asylum Trends december 2019

² Zie voetnoot 1.

- Van de opvolgende aanvragen waarop in 2019 is beslist, is ongeveer 30% buiten behandeling gesteld.
- In de huidige informatiesystemen wordt niet geregistreerd in hoeveel gevallen het gehoor achterwege wordt gelaten. Momenteel wordt bezien hoe de informatiesystemen hiertoe kunnen worden aangepast.

Op dit moment is nog niet met zekerheid te zeggen hoe het beeld er in de toekomst uit zal zien, in verband met de gevolgen van de corona-crisis voor de uitvoering van de asielprocedure.

Ik ben van mening dat er met de genoemde maatregelen onverminderd sprake is van een zorgvuldige behandeling van het (opvolgende) asielverzoek. De hoofdregel blijft dat een vreemdeling ook na indiening van een opvolgende aanvraag gehoord zal worden. Op die hoofdregel kan in bepaalde gevallen een uitzondering worden gemaakt, te weten als op grond van de schriftelijke stukken reeds blijkt dat de asielaanvraag geen kans van slagen heeft. Uitgangspunt blijft daarbij dat, indien er zich omstandigheden in een zaak voordoen waarbij de IND bij het achterwege laten van een gehoor niet zorgvuldig kan beslissen, de vreemdeling gehoord zal worden.

Vraag:

Bent u voornemens vaker kinderen te horen en, zo ja, welke procedurele waarborgen worden dan in acht genomen? Wordt in de gehoren met de ouders altijd gevraagd naar kindspecifieke vervolgingsgronden om te zien of er indicaties zijn om verder onderzoek te doen en kinderen eventueel te horen? Zijn IND-medewerkers en advocaten voldoende getraind om kindspecifieke vervolgingsgronden te signaleren, zo vragen de leden van de fracties van GroenLinks en de PvdA.

Antwoord:

In mijn brief aan de Tweede Kamer van 15 november 2019 heb ik aangegeven dat ik de aanbeveling van de commissie Van Zwol om kinderen zoveel mogelijk zelfstandig te horen overneem door de informatievoorziening aan kinderen en hun ouders over het horen van kinderen te verbeteren.

Kinderen die met hun gezin in Nederland asiel aanvragen worden reeds standaard zelfstandig gehoord vanaf hun 15^e jaar, omdat zij vanaf die leeftijd een zelfstandige asielaanvraag (naast die van hun ouders) indienen. Daarnaast was het al mogelijk om kinderen boven de 12 jaar zelfstandig te horen, alleen bleek uit de praktijk dat ouders soms niet goed (genoeg) op de hoogte waren van de mogelijkheid om hierom te verzoeken. De verbeterde informatievoorziening houdt in dat gezinnen met kinderen, zowel tijdens het aanmeldgehoor als schriftelijk, geïnformeerd worden over de mogelijkheid voor kinderen tussen de 12 en 15 om zelfstandig te worden gehoord over hun asielmotieven. De IND-medewerkers die kinderen horen hebben een speciale training voor het horen van kinderen gevolgd.

Bij het opvolgen van de aanbeveling van de commissie heb ik wel de kanttekening gemaakt dat het horen voor kinderen belastend kan zijn en dat het daarom niet wenselijk is om het horen van kinderen vanaf 12 jaar te standaardiseren. Kinderen zouden bijvoorbeeld het gevoel kunnen krijgen dat de verantwoordelijkheid voor het slagen van de asielaanvraag van hun ouders op hun schouders rust.

In gehoren met ouders wordt niet standaard gevraagd naar kindspecifieke vervolgingsgronden. De vragen richten zich op de algemene vervolgingsgronden uit het Vluchtelingenverdrag en de vraag of iemand in aanmerking komt voor subsidiaire bescherming. Ouders die namens hun kinderen een asielaanvraag hebben ingediend, hebben wel de mogelijkheid om, indien dit van toepassing is, ook voor hun kinderen asielmotieven naar voren te brengen. Deze worden dan ook door de IND meegenomen.

Tot zover mijn antwoorden op de door u gestelde vragen. Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

Ankie Broekers-Knol

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Programmabureau
Flexibilisering Asielketen

Datum
25 mei 2020

Ons kenmerk
2903186